

De mogelijkheid om meerjarenpremieovereenkomsten af te sluiten is al sinds 2014 ingeschreven in het Onroerenderfgoedbesluit, en bouwt verder op een ouder systeem van 'enveloppefinanciering', waarmee initieel grotere kerkrestauratiedossiers werden gefinancierd. Het meerjarenpremiesysteem mikte echter in de breedte op alle soorten grootschalige werven. Meerjarenpremieovereenkomsten zijn principiële afspraken op langere termijn over het toekennen van erfgoedpremies. De Vlaamse overheid spreekt met premienemers een toekenningsritme af dat in de overeenkomst wordt vastgelegd. De premies worden uitbetaald op basis van deeldossiers, die in het afgesproken jaar worden ingediend.

Omdat meerjarenpremieovereenkomsten een aanzienlijke budgettaire impact hebben, is in 2020 beslist om ze enkel nog aan te bieden via een oproep die in principe één keer per legislatuur plaatsvindt, en waarvoor het beschikbare totaalbudget vooraf is bepaald. Op basis van de oproep worden de projecten geselecteerd die voor een overeenkomst in aanmerking komen. Met de geselecteerde premienemers worden vervolgens de eigenlijke overeenkomsten afgesloten, waarna de premie in globo wordt vastgelegd. De uitbetaling verloopt zoals voorheen op basis van deeldossiers.

De oproep voor meerjarenpremieovereenkomsten wordt deze legislatuur voor het eerst toegepast.

2. INHOUD

Conform artikel 11.4.1 van het Onroerenderfgoedbesluit wordt de oproep voor meerjarenpremieovereenkomsten voor de legislatuur 2024-2029 gelanceerd bij beslissing van de Vlaamse Regering. De beslissing omvat twee bijlagen: de eigenlijke oproep enerzijds, het juryreglement anderzijds.

De oproep staat in het teken van projecten met iconisch monumentaal erfgoed als voorwerp. Het oproepdocument verduidelijkt:

- 1° het thema, de doelstelling en de doelgroep;
- 2° het totaalbudget;
- 3° de verdeelwijze van het totaalbudget onder de geselecteerde projecten;
- 4° de aanvraag- en selectieprocedure:
 - a) de indieningstermijnen;
 - b) de maximale uitvoeringstermijn van het project;
 - c) het minimumbedrag van de aanvaardbare kostenraming;
 - d) de deelnemingsvoorwaarden;
 - e) de beoordelingscriteria;
 - f) de dossiersamenstelling van het aanvraagdossier;
 - g) de selectieprocedure, de samenstelling en de nadere regels over de werking en organisatie van de jury.

De oproep moet uiterlijk zijn gelanceerd op 1 februari 2026 (het tweede jaar van de legislatuur) en wordt gepubliceerd op de website van het agentschap Onroerend Erfgoed.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De financiële weerslag van het voorstel van beslissing op de begroting van het Vlaamse Gewest bedraagt maximaal 25.000.000 euro (vijfentwintig miljoen euro). Dit bedrag wordt aangerekend op
////////////////////////////////////

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te geven aan het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de oproep meerjarenpremieovereenkomsten: 'Oproep projecten iconisch monumentaal erfgoed legislatuur 2024-2029';

2° de Vlaamse minister bevoegd voor Onroerend Erfgoed te machtigen om de oproepprocedure uit te voeren.

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand
Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

Bijlagen:

1. Besluit van de Vlaamse Regering over de oproep meerjarenpremieovereenkomsten: 'Oproep projecten iconisch monumentaal erfgoed' met bijlagen;
2. Advies inspectie van Financiën van 7 november 2025;
3. Begrotingsakkoord van 26 november 2025.

////////////////////////////////////